

Teema 5. Kulttuuri

FAKTALEHTI K11. Öjberget

Öjberget sijaitsee Sundomissa noin yhdeksän kilometriä Vaasan keskustasta. Paikka kohosi merestä jo 4 000 vuotta sitten. Muinoin Öjberget oli pieni saari lähes 30 kilometrin päässä rannikosta.

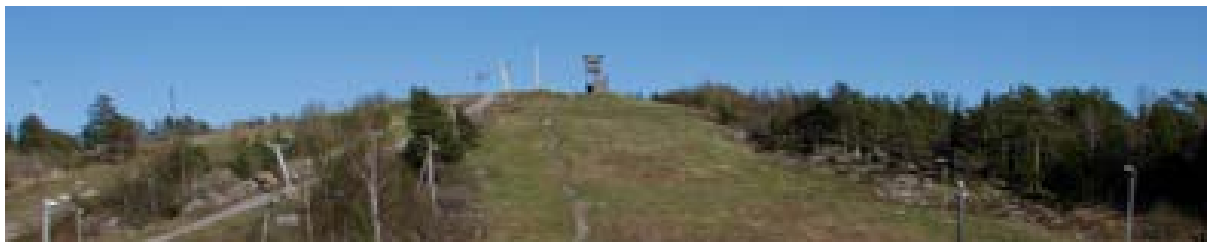
Alueelta on löydetty jälkiä ihmisistä, jotka asuivat Öjbergetillä kivikaudella noin 3800 vuotta sitten. Nämä ihmiset olivat todennäköisesti mannermaalta tulleita kalastajia ja hylkeenpyytäjiä, jotka asuivat saarella keväisin ja kesäisin kala- ja hyljekantojen ollessa suurimmillaan.

Erään suuren siirtolohkareen alla on luola, josta on löydetty asutuksen jälkiä. Luola tarjosi hyvän suojan

säältä ja tuulelta. Tuli tarjosi lämpöä siirtolohkareen alla, ja ihmiset valmistivat ruokaa kaloista, linnuista ja hylkeistä. Luola oli varmaankin kotoisa, kun suuaukko peitettiin riu'uisia roikkuvilla taljoilla.

Öjbergetiä ympäröi kaunis luonto, jossa on satoja vuosia vanhoja vaivaismäntyjä, peikkomaisia kalliomaita, pirunpeltoja ja hiidenkirnu.

Kukkula sijaitsee 55 metriä merenpinnan yläpuolella ja se on Vaasan alueen korkein kohta. Öjbergetin huipun näköalatornista näkyy muun muassa Söderfjärden, Sundom, Vaasan kaupunki ja Vaskiluodon satama.

Kuva: Thomas Birkö.

Näkymä Öjbergetin huipulta maailmanperintöhankkeen opettajien jatkokoulutuksen aikana vuoden 2013 syyskuussa. Ylempi kuva on Öjbergetin hiihtotuvasta.

Nykyään Öjberget on hiihtokeskus, jossa on rinteet laskettelijoille ja lumilautailijoille sekä pulkkamäki ja hiihtolatu. Siellä on myös 2,5 kilometriä pitkä luontopolku, jonka varrella olevat infotaulut kertovat alueen historiasta ja luonnosta. Öjbergetillä voi muun muassa tutkia seuraavia asioita:

Pirunpelto: Pirunpelto (toiselta nimeltään mukulakivipelto) on kivikenttä, joka koostuu suurista pyörityneistä kivistä. Pirunpellot ovat vanhoja muinaisrantoja, jotka ovat maankohoamisen myötä nousseet korkealle nykyisen merenpinnan yläpuolelle. Öjbergetin pirunpelto on syntynyt yli 4000 vuotta sitten. Pirunpelto-nimitys on peräisin vanhasta kansanuskosta: ihmiset luulivat, että piru keräsi kiviä pelloksi, jota hän viljeli.

Hiidenkirnu: Hiidenkirnu on kalliossa oleva kolo, joka on muodostunut virtaavan veden pakottaessa kiven pyörimään ympäriinsä onkalossa tai painanteessa lukemattomien vuosien ajan. Pyörivä kivi "poraa" kallioon kolon. Muinaiset ihmiset uskoivat, että jätit tekivät kolot kattiloitaan ja ruoanlaittoaan varten.

Hiidenkirnujen pohjalta löytyy tavallisesti vanhoja kolikoita, sillä kolikoiden uhraamisen hiidenkirnuille luultiin tuottavan hyvää kalaonnea.

Siirtolohkare: Siirtolohkareet ovat suuria kiviä, jotka ovat irtautuneet kallioista ja kulkeutuneet nykyiselle paikalleen mannerjäätiköiden mukana. Muinaisten uskomusten mukaan suuret siirtolohkareet syntyivät, kun jätit repäisivät paloja vuoresta ja heittelivät niitä ympäriinsä. Tämän takia siirtolohkareita kutsuttiin myös hiidenkiviksi.